

Stimați cetățeni ai comunei!

Acum, la începutul noului an avem un îndemn natural de a evalua anul trecut. Și dacă ne asumăm sarcinile cu seriozitate, atunci trebuie să ne punem întrebarea, dacă am făcut toul ce era necesar și posibil pentru această comunitate și pentru noi toți. Să reținem sfatul Sfântului Francisc de Assisi: „Mai întâi fă ce e necesar, după aceea ce e posibil, și dintr-odată vei face și ce e imposibil”.

În câteva propoziții vă voi prezenta ce a fost „necesar”, „posibil” și „imposibil”, totodată vă prezint și câteva planuri mai importante pe care doresc să le finalizez sau să realizez în viitorul apropiat.

INFRASTRUCTURA MARE

Pietruirea străzilor:

La Vadu am efectuat pietruiri anul trecut, când din banii proveniți din chiria pășunilor satului am cumpărat 120 metri cub de piatră, ce a fost amplasată pe străzile Gál, Káli (Bota) și Átjáró în vederea îmbunătățirii calității străzilor, iar la toamna am reuși să mai pietruim străduța din fața caselor din capătul de jos al satului, precum străzile Gál și Káli cu pietriș provenit din Niraj.

La Grîușor am efectuat pietruiri pe strada Nyárád și pe strada ce conduce spre cimitir, cât și în parcare de la Casa Mortuară.

La Mitrești s-a efectuat pietruire pe strada Marton, cât și la intrările străzilor laturale, unde în urma asfaltării drumului județean a rezultat o diferență de nivel.

La Vărgata am pietruit parcare din fața dispensarului.

Săpare de șanțuri:

Am săpat șanțuri **la Vadu** pe străzile Gál și Hanga (Ferenc-völgy), **la Grîușor** la Casa mortuară și pe strada Nyárád, **la Mitrești** în Belszeg, în fața porții lui Fazakas Lajos și după grădini până la Canalul Morii. În continuare am curățat șanțuri astupate în zona căpățanelor de fân deasupra cimitirului și la drumul de scurtătură spre Vadu. **La Valea** am efectuat astfel de lucrări pe strada Nyárád, Patakfalvi și la cimitir.

Podete:

La Grîușor am construit două podete la Casa mortuară, unul pe strada Nyárád, **la Vărgata** odată cu amenajarea parcării din fața dispensarului, iar **la Mitrești** am curățat podețul din zona căpățanelor de fân.

Anul trecut am reușit reînnoirea punții pietonale peste Niraj la Mitrești, adică schimbarea integrală a scădurii de podea (3.695 lei), respectiv am vopsit de două ori zona de trecere pe punțile din Vărgata și Valea.

Cosit:

Anul trecut am cosit de două ori **cimitirile** din Vărgata, Mitrești, Valea și Grîușor, o dată cimitirul din Vadu. Am cosit de două ori **acostamentele** drumurilor comunale ce duc la Grîușor și Vadu, cât și acostamentul drumurilor de exploatare agricolă modernizate cu fonduri europene pe o lungime de 9,6 kilometri.

Școli:

La Vărgata am dat în folosință noua grădiniță de copii cu program prelungit, realizată din fonduri guvernamentale. Pentru acesta am obținut o finanțare de 552.413 lei, la care am contribuit din bugetul local cu 378.089 lei. Mulțumită direcției școlii, prin două cereri de finanțare am obținut fonduri de 2,5 milioane HUF pentru achiziționare de mobilier și dotări (dulapuri, măsuțe, scaune, dulapuri compartimentate pentru haine și încălzări, catedră, pat de consultație, laptopuri, tablă magnetică, jocuri didactice, covoare, pereți-paravană, aspirator, pătuțuri cu saltele și picioare, aragaz de gătit cu plită și hotă, dulapuri, chiuvetă pentru spălat vase, etc.).

Au fost finalizate procedurile de **achiziție publică** pentru execuție de lucrări, și avem **contracte încheiate** pentru școlile din **Grîușor, Vărgata, Valea**, și când condițiile meteorologice vor permite, vor fi începute aceste lucrări de modernizare și extindere, iar la **Vadu** lucrările **au fost începute** încă din septembrie.

Pentru ca procesul de educație să nu fie perturbat pe perioada lucrărilor, clasele au fost mutate în ambele localități în clădiri închiriate, care au și fost recondiționate prin intervenții prompte.

Finanțarea obținută pentru școlile din Vărgata, Grîușor, Vadu este de 3.576.088 lei, iar din bugetul de stat trebuie să mai contribuim cu încă cca. 100 de mii de lei. Finanțarea pentru școala primară din Valea este de 977.564

lei, aici contribuția comunei este de 107.829 lei. Finanțarea totală obținută pentru instituțiile de învățământ este de 5.106.065 lei, cu o contribuție locală de 575.849 lei.

Ca și în anii anteriori, am reușit și anul trecut suplimentarea cotelor primite de la stat pentru elevi, astfel am contribuit cu 72.686 lei din bugetul local pentru crearea tuturor condițiilor pentru elevi și cadre didactice. Am reușit și finanțarea Școlii după școală din bugetul local, anul trecut am alocat suma de 7.200 lei.

Cămine culturale:

Modernizarea căminelor culturale din **Grîușor, Mitrești și Vadu** a început în anul 2018 cu finanțare europeană, dar a fost sistată pe parcursul anului 2019 pentru clarificarea unor probleme de proiectare și executare. Avem șansa ca acestea să se rezolve șă în câteva săptămâni să fie reluate lucrările. La cele trei clădiri vor fi executate lucrări în valoare de cca. 500 de mii de euro, la care comuna va contribui cu cca. 120 de mii de lei. Proiectul acoperă modernizarea integrală a celor trei clădiri, plus achiziționarea a 40 de costume populare, instrumente muzicale populare, tehnică de sunet și iluminat de scenă, cortine de scenă, scaune, cuiere (din care toate au fost achiziționate în afară de cortine).

Documentația necesară pentru construirea unui nou cămin cultural la **Vărgata** a fost depusă la București încă din aprilie anul 2018, așteptăm anunțarea deciziilor de finanțare.

Canalizarea:

În mare măsură lucrările de renovare din Vărgata și Mitrești au fost executate, astfel de lucrări se vor executa și la Valea când condițiile meteorologice o vor permite, după care urmează predarea sistemului către operatorul Aquaserv, după care se va executa branșarea locuințelor la rețeaua realizată. Atragem din nou atenția populației ca nimeni să nu se branșeze la rețea înainte ca acesta să fie anunțată, fiindcă încă se mai lucrează pe rețea.

Au fost și erori de proiectare, proiectantul a prevăzut mai puține cămine de capăt, astfel pe seama bugetului local trebuie să mai achiziționăm 134 de bucăți de cămine. 35 au fost achiziționate la finele anului 2019, restul va fi achiziționat după cum ne permite bugetul. O altă lipsă a proiectului este faptul că în strada Băránka din Valea și starda Morii în Vărgata nu au fost proiectate rețele și nu au fost luate în vedere condițiile de pe teren, și faptul că aici trebuie aplicate altfel de soluții tehnice, astfel aceste lipsuri trebuie corectate în viitor.

Anul trecut am plătit din bugetul local pentru desfundarea și spălarea rețelei de canalizare și inspecția video a acesteia suma de 51.419 lei.

Rețeaua de alimentare cu apă:

Trebuie știut ca rețeaua de alimentare cu apă pentru zona Văii Nirajului va fi construită de Consiliul Județean și operatorul Aquaserv, după calcule într-un interval de un an vor prezenta documentația necesară pentru accesarea de fonduri. Vara trecută au început măsurătorile, se realizează proiectul tehnic, acesta trebuie finalizat în acest an. Astfel se pare că abia peste cel puțin patru ani vom putea anunța prezența unui sistem de alimentare în comună.

Camere de supraveghere video:

Cu fonduri de finanțare europene am reușit să implementăm mult doritul sistem de supraveghere video. Pe teritoriul comunei am amplasat 59 de camere, care supraveghează zone și instituții publice, și nu private. Din păcate acest sistem nu va putea suplini serviciul de pază comunală pe timp de noapte, fiindcă acesta este obligatoriu prin lege, dar ajută mult la sporirea siguranței publice, și dă o importantă mână de ajutor în anchetarea cazurilor de infracțiune sau penale.

Sistemul a costat 342.655 lei, din care 151.182 lei reprezintă cheltuieli neeligibile, plătibile din bugetul local.

La stația de epurare, plus casele mortuare din Vărgata, Valea și Grîușor trebuia asigurat serviciul de internet pentru funcționarea camerelor, și acesta a fost plătită din bugetul local (6.615 lei).

Case mortuare:

La Grîușor am început anul trecut construirea casei mortuare (fundatie, pereți, acoperiș, podea, amenajare podețe de intrare, săpat șanțuri, amenajare parcare, alimentare cu energie electrică și realizare rețea electrică interioară).

La Vadu am început prelungirea terasei (fundatie, structură de lemn, acoperiș).

Cu excepția unor mici lucrări am reușit finalizarea grupului sanitar **la Valea** (cumpărare uși, amenajare podea, aplicare faianță și gresie, canalizare, alimentare cu apă și energie electrică, zugrăvire, săpat șanțuri, amplasare de instalații sanitare și radiatoare), am confecționat bănci și suporturi pentru coroane de flori. Menționăm că costurile nu au fost suportate din bugetul local, ci din contribuția localnicilor.

La Mitrești am remediat structura oblică a terasei și am construit suport pentru acesta, am amplasat gard de lanțuri la parcare, am săpat șanțuri, am reparat WC-ul, am curățat de vegetație și tufișuri partea de spate a cimitirului. Am cumpărat tomberoane de gunoi pentru toate casele mortuare.

Iluminat public:

Am reușit să ținem în funcțiune tot anul sistemul de iluminat stradal, am efectuat și câteva reparații, în unele locuri am îndepărtat crengile care era să atingă cablurile.

Utilaje:

Datorită relațiilor de înfrățire cu localitatea Kakasd am reușit să obținem câteva utilaje second hand: un tractor cu semiremorcă, un tocător de vegetație pentru cosirea acostamentelor, o sărăriță și o semiremorcă pentru autoturism. Acestea ne ajută mult și contribuie la succesul muncii, la efectuarea calitativă și cantitativă a acesteia.

Am reușit să modificăm și să montăm lama de dezăpezire pe utilajul multifuncțional al comunei pentru a putea curăța mai ieftin cu forțe proprii străzile de zăpada depusă în timpul iernii. De modificare am avut nevoie pe de o parte pentru că structura tractorului nu permitea cuplarea lamei, pe de altă parte lama trebuia pusă pe roți pentru a proteja capacurile de canalizare de pe străzi de eventuale deteriorări ce pot fi cauzate prin utilizarea lamei.

Toate lucrările de gospodărire locală au fost efectuate de muncitorii primăriei și cu aceste utilaje avute în dotare.

INFRASTRUCTURA MICĂ

- Pentru **pompieri** am acoperit și anul trecut asigurarea obligatorie pentru autospeciala PSI și asigurarea grupului de voluntari (4.557 lei), combustibilul (4.000 lei), reparația autospecialei (567 lei), articole necesare pentru rețeaua electrică interioară la garajul PSI (2.239 lei), introducerea curentului electric (5.275 lei), în valoare totală de 16.638 lei, iar lucrările de instalare interioară au fost efectuate de câțiva voluntari și Gál László. Pe parcursul anului pompierii au intervenit pe bază de voluntariat în diferite situații, vara au transportat apă pentru necesități umane și zootehnice. Îi datorăm mulțumiri pentru toate acestea în numele populației!

- Am început reactualizarea Planului Urbanistic General (**PUG**), care va dura 2-3 ani, și pentru care am reușit deja atragerea din bugetul de stat a cca. 32 mii de lei.

- Am întocmit documentații pentru obținerea de **autortizații de securitate la incendiu** pentru Primărie și școli în valoare de cca. 45 mii lei.

- Am început **evaluarea patrimoniului** public în valoare de cca. 20 mii de lei și am contractat serviciul de **audit intern** în valoare de 12 mii de lei.

- S-a întocmit **planul de amenajament silvic** pentru păduri aflate în proprietate UAT și culte religioase, am început întocmirea planului de amenajament pastoral, continuăm sistematizarea **arhivei**, s-a întocmit **inventarul** anului trecut.

- Am organizat trei **cursuri pentru fermierii** locali în colaborare cu AAMR Mureș.

- Și în cursul anului trecut am sprijinit programul de educare de după-masă, educația de dansuri populare, formația teatrală locală, corul bărbătesc, funcționarea microbuzului școlar, activitatea asociației Caritas (41.990 lei), sportul (14.620 lei), am organizat comemorările de 15 martie, comemorarea "Nagy Ferenc", am susținut relațiile cu localitățile înfrățite, am oferit cadouri de decembrie copiilor, vârstnicilor și handicapaților.

- Am cumpărat unele unelte de mână necesare la atelierul de întreținere, am acordat o mână de ajutor cu utilajele și muncitorii proprii la lucrările de la grădiniță, am cosit și am amenajat periodic terenul de sport.

- Am continuat clarificarea situațiilor parcelelor agricole, pentru care am angajat și un inginer, în timpul iernii organizăm săptămânal activități de tenis de masă, am confecționat porți de minifotbal pentru jocurile de vară, am selecționat și am transportat la primărie materialele de construcții reutilizabile provenite din demolarea școlii din Vadu, am asigurat capturarea și transportul câinilor fără stăpâni (1.607 lei). Am participat la activitatea microrgiunii și micoregiunii LEADER și am sprijinit activitatea unității SMURD.

- Cu sprijinul **Consiliului Județean** am amplasat oglinzi rutiere în curbele periculoase, s-au marcat trecerile de pieton, s-au turnat kilometri de asfalt și s-a reconstruit un podeț pe DJ pe raza comunei.

- Am îmbunătățit **comunicarea** unor informații de ordin public prin faptul că am inițiat grupul *Popuția comunei Vărgata* în spațiul public, se publică un *buletin informativ al primarului* și am inițiat *vizite în străzi*, prin care colectăm opinia și așteptările populației privind unele chestiuni publice locale.

PLANURI PE ANUL 2020

▪ În acest an dorim finalizarea unor lucrări aflate în derulare și demararea unor lucrări noi, ca: canalizarea menajeră, modernizarea căminelor culturale din Mitrești, Vadu, Grîușor, modernizarea școlilor din Vărgata, Vadu, Grăușor, constuirea școlii primare la Valea, amenajare de stații de autobuz cu refugii.

▪ Dorim la primăvară pietruirea străzilor locale afectate de lucrările de canalizare, săpare de șanțuri, reparații podețe. Dorim să aplicăm la o nouă sesiune de cereri de finanțare pentru modernizarea străzilor și construire de trotuare, pentru care avem nevoie de noi proiecte, implicit măsurători topografice și studii geologice, care au și demarat.

▪ Dorim să aplicăm cereri de finanțare pentru susținerea relațiilor de înfrățire, sprijinirea activităților culturale și de sport.

▪ Dorim să pregătim și să elaborăm proiecte pentru sesiuni de finanțare naționale sau europene și LEADER ce se vor deschide la finalul acestui an sau la începutul anului viitor.

▪ Sperăm că va demara construirea unui nou cămin cultural la Vărgata, dorim continuarea clarificării situațiilor parcelelor în intravilan și extravilan, dorim îmbunătățirea spațiilor publice și reabilitarea monumentelor, utilizând utilajele și muncitorii proprii.

▪ Dorim obținerea unei finanțări pentru alimentarea cu gaz-metan a satului Grîușor.

▪ Dorim continuarea construirii și dezvoltării caselor mortuare din Vadu (construire pereți, introducere curent electric, montare jghebur, burlane pentru apa pluvială, lucrări interioare și exterioare, renovare construcției existente), Grîușor (lucrări interioare și exterioare, confecționare de bănci, suporturi pentru coroane de flori, pietruirea parcarii, confecționare WC), Vărgata (pietruire, amenajare parcare, reparații interioare și exterioare), Mitrești (construire gard, montare jgheaburi, burlane, confecționare de suporturi pentru coroane de flori, reparații la acoperișul vechi) și Valea (pietruire).

▪ Dorim sprijinirea după posibilități a funcționării serviciului voluntar de pompieri, educația de dansuri populare, formația teatrală, educația de după-masă, grădinița cu program prelungit, îmbunătățirea calitativă a educației școlare, activitățile culturale, corale și sport, etc.

ÎN ATENȚIA POPULAȚIEI!

Doresc să atrag atenția populației asupra următoarelor:

Taxe și impozite

Colectarea impozitelor locale de la persoanele fizice s-a realizat în proporție de 75%, dar la persoanele juridice acesta este mult mai scăzut, abia 30-40%, iar în cazul amenzilor și mai mic, numai 13%. După cum se vede, avem planuri, proiecte, dar pentru realizarea acestora avem nevoie de bani, care pot fi asigurați din încasările de taxe și impozite. Însă dacă populația nu plătește regulat, atunci ori amânăm lucrările propuse, ori trebuie să apelăm la credit bancar. Întrebarea este: cine este păgubit mai mult? Comunitatea. De aceea rog toți locuitorii, să fim exigenți și să avem în vedere pe semenii noștri, să respectăm regulile și să contribuim la dezvoltarea comunității noastre.

Conviețuire comunitară:

- Unii locuitori nu respectă solicitarea noastră de a nu parca cu mașini și utilaje agricole pe străzi,
- Unii nu respectă prevederile legale în domeniul construcțiilor, ca eliberare de certificat de urbanism, autorizație de construire, etc.
- Unii nu își plătesc în continuare taxele și impozitele,
- Unii circulă iresponsabil, cu viteză excesivă sau cu vehicule neînregistrate pe străzi și în extravilan,
- Unii țin câini în continuare iresponsabil, fără supraveghere sau nelegate,
- Unii nu își întrețin spațiile, șanțurile din fața caselor de locuit,
- Unii nu respectă în continuare spațiile publice, distrug mobilierul acestora, lasă gunoi peste tot, nu respectă cimitirele și utilizarea lor corectă.

Pentru eliminarea acestor lipsuri și nereguli am luat deja unele măsuri, și dorința noastră fermă este ca în viitorul apropiat populația să înțeleagă și să respecte legile și reglementările locale. De aceea pentru a evita neplăcerile, acuzațiile, rugăm toți locuitorii, să respecte legile, regulile, să-și plătească impozitele și datoriile, să se acomodeze la majoritate, lege și tradiții.

Balogh István, primar